

รูปแบบการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการช่วยเหลือและ
ป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด -19 (COVID-19) กรณีศึกษา

: องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น

**The Management Model of Local Administrative Organizations
on Helping and Prevention of the COVID-19 Pandemic : A
Case Study of Local Administrative Organizations in
Nam Phong District of Khon Kaen Province**

ธัญญารัตน์ สระแก้ว และ ศิวัช ศรีโกตากุล

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Thanyarat Srakaew and Siwach Sripokangkul

Khon Kaen University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: thanyarat.sr@kkumail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษา 1.รูปแบบการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการช่วยเหลือและป้องกันการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) และ 2.ปัญหาและอุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการช่วยเหลือและป้องกันการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารทางวิชาการ วารสาร ผลงานวิจัย คู่มือการปฏิบัติงาน ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง และการรวบรวมข้อมูลจาก การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง คือ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหัวหน้าส่วนราชการ จำนวน 12 คน นำมาสรุป วิเคราะห์ข้อมูลของรูปแบบการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการช่วยเหลือและป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19)

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการช่วยเหลือและป้องกันการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) โดยดำเนินการสำเร็จลุล่วงด้วยอำนาจหน้าที่ 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านงบประมาณ 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านทรัพยากร และ 4) ด้านการติดต่อสื่อสาร ส่วนปัญหาอุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการช่วยเหลือและป้องกันการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) พบว่า 1) งบประมาณยังไม่เพียงพอต่อการช่วยเหลือและเยียวยา 2) วัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันไม่เพียงพอ 3) บุคลากรทางการแพทย์หรือทางสาธารณสุขไม่ได้มีโดยตรง แนวทางการแก้ไขปัญหาพบว่า 1) การใช้งบประมาณจากส่วนอื่นเข้ามาช่วยเหลือ 2) การขอสนับสนุนจาก โรงพยาบาล โรงพยาบาล

ส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) และการสนับสนุนจากหน่วยงานข้างนอก และ 3) การประสานงานไปที่ รพ. สต. โดยตรง และการประสานงานไปภาคีเครือข่าย

คำสำคัญ : รูปแบบการบริหารจัดการ; การช่วยเหลือและป้องกันไวรัสโควิด-19; องค์ประกอบส่วนท้องถิ่น

Abstracts

The purpose of this research is to study : 1. The management model of local administrative organizations in helping and preventing the spread of the COVID-19 virus (COVID-19) and 2. Problems and obstacles of local administrative organizations in helping and preventing the spread of the COVID-19 virus (COVID-19) by collecting information on academic documents, journals, research results, operational manuals, regulations, announcements, words order and related electronic media and collecting information from in-depth interview by selecting a specific sample group, namely the administrators of the local administrative organization and heads of government agencies, totaling 12 people, brought to a summary and analyzed the data of the management model of local administrative organizations in helping and preventing the epidemic of COVID-19 (COVID-19).

The results showed that Management model of local administrative organizations in helping and preventing the spread of the COVID-19 virus (COVID-19) has been accomplished with the powers and duties in 4 areas as follows: 1) budget, 2) personnel, 3) resources and 4) communication. As for the problems and obstacles of local government organizations in helping and preventing the spread of the COVID-19 virus (COVID-19), it was found that 1) the budget was insufficient to help and heal .2) the materials and equipment for prevention were insufficient. 3) The medical personnel or the public health service are not directly. The solution to the problem found that 1) using budget from other parts to help; 2) asking for support from hospitals, sub-district health promoting hospitals (Hospital Sor.) and support from outside agencies, and 3) coordination. Go directly to the Sor. Hospital and coordinate with network partners.

Keywords: Management Model; Helping and Preventing The Spread of the COVID-19 Virus (COVID- 19); Local Administrative Organizations

บทนำ

สถานการณ์ปัจจุบันได้มีการการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ซึ่งในช่วงปลายปี พ.ศ. 2562 มีการพบเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ในประเทศจีน และเริ่มมีการระบาดจากคนสู่คน ที่เมืองอู่ฮั่นเมืองเอกของมณฑลหูเป่ย์ ภาคกลางของประเทศจีน การระบาดในครั้งนี้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และยากต่อการควบคุม ต่อมาในวันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2563 ประเทศไทยมีผู้ป่วย รายแรกที่ได้รับการรักษา โดยติดเชื้อมาจากประเทศจีน และเมื่อวันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2563 มีการรายงานพบผู้ติดเชื้อภายในประเทศ หลังจากนั้นก็พบการระบาดอย่างต่อเนื่องในประเทศไทย ในช่วงการระบาดนั้นก็มีผู้ติดเชื้อและเสียชีวิตอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้รัฐบาลต้องออกมาตรการและแนวทางในการป้องกันและหยุดยั้งการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ซึ่งทุกส่วนราชการจะต้องร่วมมือในการดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคอย่างจริงจัง เพื่อ

จำกัดการระบาดและลดจำนวนผู้ติดเชื้อในประเทศไทย ซึ่งสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ได้ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างกว้างขวางและรุนแรง แม้ว่าที่ผ่านมาประเทศไทย จะประสบความสำเร็จในการ ป้องกันและควบคุมโรค แต่มีการแพร่ระบาดอย่างรุนแรงและต่อเนื่องได้ส่งผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม กรมควบคุมโรค (2564 : ออนไลน์)

ตามประกาศจากจังหวัดขอนแก่นได้ออกมาตรการ การเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) โดยจังหวัดขอนแก่น มีคำสั่งจากศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ที่ 3/2565 ลงวันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2565 จัดให้เป็นพื้นที่ควบคุม (สีส้ม) ประกอบกับการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่นยังมีอัตราค่อนข้างสูง แม้จะเริ่มทรงตัวบ้าง แต่ก็ยังเป็นสถานการณ์ที่ไม่อาจไว้วางใจ ยังคงมาตรการเฝ้าระวังป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ควบคู่ไปกับการผ่อนปรนในบางมาตรการ โดยให้ความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการปฏิบัติตามมาตรการด้านสาธารณสุขอย่างเคร่งครัดยังมีความจำเป็น เพื่อประโยชน์แก่ประชาชนจังหวัดขอนแก่น จะได้กลับมาดำรงชีวิตตามปกติโดยเร็ว สาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น (2564 : ออนไลน์) ซึ่งในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น รวมทั้งหมด 26 อำเภอ โดยมีการรายงานจากสถานการณ์โควิด-19 ทำให้มีผู้ติดเชื้อสูงสุด ระลอกที่ 5 รายอำเภอ สูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อำเภอเมืองขอนแก่น อำเภอน้ำพอง และอำเภอลาดบัวหลวง นอกจากอำเภอเมืองขอนแก่นมียอดผู้ติดเชื้อสูงสุดในจังหวัดขอนแก่น ซึ่งยังมีส่วนหนึ่งของจังหวัดขอนแก่นคือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอน้ำพองที่มียอดผู้ติดเชื้อสูงสุด รวมทั้งหมด 12 ตำบล โดยมีพื้นที่ที่ยอดผู้ติดเชื้อสูงสุด 4 ตำบล ได้แก่ อันดับที่ 1 เทศบาลตำบลน้ำพอง อันดับที่ 2 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกง อันดับที่ 3 เทศบาลตำบลม่วงหวาน และ อันดับที่ 4 องค์การบริหารส่วนตำบลวังชัย โรงพยาบาลน้ำพอง (2565 : ออนไลน์) รวมทั้งยังมีสถาบันการศึกษาทั้งในระดับทั้งระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา โดยเฉพาะ สถาบันอุดมศึกษาที่มีบุคลากรและนักศึกษาจำนวนมากและมาจากจากหลายพื้นที่ ซึ่งล้วนมีความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 (COVID-19) ส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานการณ์โควิด-19 (COVID-19) ในพื้นที่เป็นอย่างมาก อีกทั้งผลสืบเนื่องมาจากมาตรการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาด ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับผลกระทบและต่างตระหนักถึงความปลอดภัยและความเสี่ยงในการใช้ชีวิตมากขึ้น สาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น (2564 : ออนไลน์)

ทั้งนี้ พื้นที่อำเภอน้ำพองมียอดผู้ติดเชื้อสูงสุด 4 ตำบล ได้แก่ อันดับที่ 1 เทศบาลตำบลน้ำพอง อันดับที่ 2 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกง อันดับที่ 3 เทศบาลตำบลม่วงหวาน และ อันดับที่ 4 องค์การบริหารส่วนตำบลวังชัย โรงพยาบาลน้ำพอง (2565 : ออนไลน์) ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนายั่งยืน รวมทั้งการกระจายอำนาจให้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะในมาตรา 16 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง อัน ได้แก่ การสาธารณสุข การรักษาความสะอาด การรักษาความปลอดภัย และการจัดการสภาพสิ่งแวดล้อม เป็นต้น จีระวัฒน์ คงโต (2558 : 2)

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 67 (3) บัญญัติให้ องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ในการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (6) และ (39) บัญญัติให้เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล สำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา (2562 : ออนไลน์)

ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะที่เป็นองค์กรที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนและมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการควบคุมและระงับโรคติดต่อ อีกทั้งเป็นหน่วยงานที่มีความพร้อมด้านงบประมาณ เป็นหน่วยงานที่สามารถนำนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติและมีอิสระในการกำหนดนโยบายและนำนโยบายนั้น ไปสู่การปฏิบัติตามหลักการกระจายอำนาจ อีกทั้งเป็นหน่วยงานที่มีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ ซึ่งสะดวกและรวดเร็วในการเข้าถึงพื้นที่ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงรูปแบบบริหารจัดการในการช่วยเหลือและป้องกันการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) กรณีศึกษา:องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น นอกจากนี้ผู้วิจัยยังสนใจที่จะทราบถึงปัญหา อุปสรรค รวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการช่วยเหลือและป้องกันการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการช่วยเหลือและป้องกันการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19)
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการช่วยเหลือและป้องกันการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19)

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้จากการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) คือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหัวหน้าส่วนราชการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร (Population) ได้แก่ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัด/รองปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าส่วนราชการ

2) กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการให้ข้อมูล ดังนี้

2.1) ผู้ให้ข้อมูลระดับผู้บริหาร ได้แก่ นายก/รองนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2) ผู้ให้ข้อมูลระดับหัวหน้าส่วนราชการ ได้แก่ ปลัด/รองปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าสำนักปลัด ผู้อำนวยการกองสาธารณสุข

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) โดยใช้วิธีการยืดอกวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นหลัก ซึ่งเก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยการสัมภาษณ์รายบุคคล โดยแจ้งผู้ให้สัมภาษณ์ได้ทราบก่อนล่วงหน้า ซึ่งเนื้อหาประกอบด้วย 1.รูปแบบการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการช่วยเหลือและป้องกันการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) และ 2.ปัญหาและอุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการช่วยเหลือและป้องกันการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) โดยทำการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการจดบันทึกและรวมไปถึงการบันทึกเสียง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1) การวิจัยเอกสาร เป็นการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ วารสาร ผลงานวิจัย คู่มือการปฏิบัติงาน ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง

1.2) การวิจัยสนาม โดยผู้วิจัยลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างด้วยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

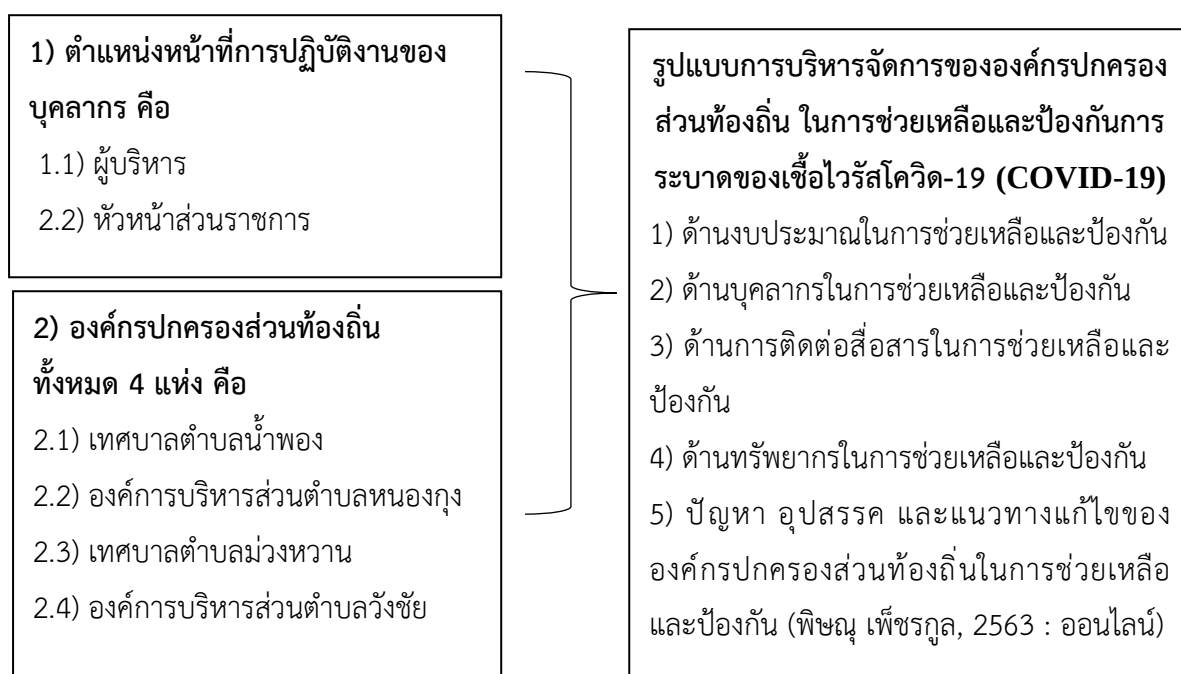
การวิเคราะห์ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาแยกประเด็นคำถาม แล้วนำมาเปรียบเทียบกับข้อมูล เอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เอกสารทางวิชาการ วารสาร ผลงานวิจัย คู่มือการปฏิบัติงาน ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้ทราบถึงลักษณะที่มีความคล้ายคลึงกันและแตกต่างกันของข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้จากการเปรียบเทียบมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน เพื่อสรุปผลการวิจัย รูปแบบการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการช่วยเหลือและ

ป้องกันการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) กรณีศึกษา : องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอน้ำ
พอง จังหวัดขอนแก่น เพื่อให้ได้ข้อสรุปคำตอบของงานวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการช่วยเหลือและ
ป้องกันการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) กรณีศึกษา : องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอน้ำ
พอง จังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยได้ศึกษาจากการสัมภาษณ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิด
ในการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการช่วยเหลือและป้องกันการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) กรณีศึกษา : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ปรากฏผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1) รูปแบบการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการช่วยเหลือและป้องกันการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19)

อำนาจหน้าที่ 4 ด้าน ดังนี้

ด้านงบประมาณ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดย มาตรา 249 และ 250 กำหนดให้การจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจการมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนและเพื่อให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอสำหรับทำ หน้าที่ดังกล่าว จึงบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของรัฐที่ต้องดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีรายได้ของ ตนเองโดยจัดระบบภาษีหรือการจัดสรรภาษีที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนารายได้ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (2560 : ออนไลน์) ทั้งนี้ การใช้จ่ายตามอำนาจหน้าที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เตรียมการในการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือและป้องกันการ ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) กรณีศึกษา : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ดำเนินการจัดสรรงบประมาณในการบริการชุมชนและสังคม คือ ด้านสาธารณสุข โดยมี งบประมาณเฉพาะกิจที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจัดสรรมาให้งบประมาณที่สามารถนำไปใช้จ่ายได้นั้น ประกอบด้วย งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น งบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพใน ระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ (สปสข.) จึงได้มีการเบิกจ่ายงบประมาณในส่วนของงบประมาณเฉพาะกิจเป็นหลัก เนื่องจากมีความชัดเจนในเรื่องของระเบียบการเบิกจ่าย นอกจากนี้ ในการจัดสรรงบประมาณ จะคำนึงถึง ความจำเป็นที่ต้องใช้งบประมาณก่อน ดังนั้น ในช่วยเหลือและป้องกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ ดำเนินการในการใช้งบประมาณในการเยียวยาผู้ป่วยที่เสี่ยงติดเชื้อและผู้ติดเชื้อจากเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ซึ่งมีงบประมาณไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในการช่วยเหลือและป้องกันการระบาดของเชื้อไวรัส โควิด-19 (COVID-19) ดังที่ผู้ให้ข้อมูลหลักได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งในการสัมภาษณ์ว่า

“... งบประมาณของเราค่อนข้างน้อย งบในการพัฒนา งบในการช่วยเหลือต่าง ๆ ไม่สามารถ คัดการณ์และไม่ได้รู้ล่วงหน้าว่าผู้จะติดเชื้อจะเกิดในพื้นที่ที่มากนักน้อยเพียงใด ฉะนั้น ปัญหาที่สำคัญที่สุดคือการมี งบประมาณไว้รองรับ...”

ผู้อำนวยการกองสาธารณสุข ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สัมภาษณ์, 22 กุมภาพันธ์ 2565)

ด้านบุคลากร ตามแผนการกระจายอำนาจของพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้มีการถ่ายโอนภารกิจจากราชการส่วนกลางไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายภารกิจ รวมทั้งภารกิจหลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ที่มีจำนวนมากทำให้ปริมาณงานที่รับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น ภายใต้จำนวนบุคลากรเท่าเดิม จึงทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทั้งนี้ บุคลากรมีบทบาทตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วาสนา ยี่รงค์ (27-57) ซึ่งได้เตรียมความพร้อมบุคลากรเพื่อการช่วยเหลือและป้องกันการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) กรณีศึกษา : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กภารกิจและหน้าที่รับผิดชอบทางองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีกองสาธารณสุขโดยตรง จึงขาดบุคลากรที่รับผิดชอบในส่วนนี้ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลหลักได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งในการสัมภาษณ์ว่า

“... บุคลากรในส่วนของการรับผิดชอบในงานด้านสาธารณสุขไม่มีโดยตรง แล้วเราก็ไม่มีกองสาธารณสุข สุข ถ้ามีการประสาน ไปยัง รพ.สต และโรงพยาบาล ค่อนข้างที่จะช้า เพราะไม่ใช่ผู้รับผิดชอบโดยตรง ก็กลายเป็นว่างานเขาเพิ่มขึ้น ...”

หัวหน้าสำนักปลัด ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สัมภาษณ์, 22 กุมภาพันธ์ 2565)

ด้านการติดต่อสื่อสาร การสื่อสารเปรียบเสมือนเครื่องมือที่จะนำไปสู่การรับรู้ เรียนรู้ ให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันของบุคลากรทั่วทั้งองค์กร ตั้งแต่ระดับนโยบายไปจนถึงระดับปฏิบัติการ การสื่อสารภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยส่วนใหญ่แล้ว จะเป็นไปในรูปแบบจากบนลงล่าง กล่าวคือ เป็นการสื่อสารจากฝ่ายบริหารไปสู่ฝ่ายปฏิบัติการ เนื่องจากผู้ปฏิบัติทุกระดับเปรียบเสมือนกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย และด้วยโครงสร้างองค์กรที่มีขนาดเล็ก ผู้บริหารจึงสามารถสื่อสารได้โดยตรงกับผู้ปฏิบัติผ่านช่องทางการสื่อสารทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ รวมถึงการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ร่วมกับการสื่อสารภายในองค์กรเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการจัดการและการบริหารงานภายใน เอกกร วิทยธร และกานต์ (2563 : 60-78) ทั้งนี้ ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดให้มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์การช่วยเหลือและป้องกันการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) กรณีศึกษา : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น โดยการทำงานเชิงรุก ประสานภาคีเครือข่าย ประสานชุมชน โดยการร่วมมือกันในการเฝ้าดูผู้ที่เดินทางมาจากนอกพื้นที่เข้ามาในเขตพื้นที่ ซึ่งจะมีการประสานไปทางสาธารณสุขสุขอำเภอในการคัดกรองผู้ป่วยและลงพื้นที่อย่างรวดเร็ว เพื่อสร้างความเข้าใจให้ประชาชนในพื้นที่ รวมไปถึงการสื่อสารให้ความรู้คำแนะนำกับประชาชน ในการดูแลสุขภาพความสะอาดบ้านเรือน ขอความร่วมมือให้ประชาชนและชุมชนมีการเฝ้าระวังสุขภาพของตนเอง สมาชิกในครอบครัว และเพื่อนบ้านในชุมชน หากพบคนในชุมชนที่มีอาการไข้ ไอ หรือเหนื่อยหอบ หรือมีประวัติเดินทางมาจากพื้นที่เสี่ยง ให้ติดต่อเจ้าหน้าที่

สาธารณสุขหรืออาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พร้อมแจ้งประวัติการเดินทางทันที เพื่อรับการตรวจวินิจฉัยตามขั้นตอนต่อไป ดังที่ผู้ให้ข้อมูลหลักได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งในการสัมภาษณ์ว่า

“...การเข้าถึงประชาชน ในการเป็นการลงพื้นที่ เช่น การแจกเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ก่อนลงพื้นที่ก็มีการหารือกับ รพ.สต. ก็แนะนำว่าคนแก่ก็ต้องดูแลเป็นพิเศษ ให้นั่งห่างกัน ใส่หน้ากากอนามัย แต่ตอนนี้ทางอบต. ไม่ทำแบบนั้น ไม่ให้มารวมกลุ่ม ให้เจ้าหน้าที่ไปที่บ้าน มีการดำเนินงานอย่างเต็มที่ในการป้องกันและการปฏิบัติตัว ทำความเข้าใจและอธิบายอย่างชัดเจนกับประชาชน เพื่อไม่ให้เกิดการแพร่กระจายสู่ชุมชน...”

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สัมภาษณ์, 24 กุมภาพันธ์ 2565)

ด้านทรัพยากร การควบคุม กำกับ ดูแลสุขภาพลักษณะ สถานประกอบการและกิจการ สถานที่สาธารณะในพื้นที่รับผิดชอบ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และตามประกาศคำสั่งจังหวัด โดยดำเนินการควบคุม กำกับ การดูแลรักษาความสะอาดป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโรคอย่างเคร่งครัด กรมอนามัย (2563 : ออนไลน์) ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดเตรียมศูนย์พักคอยมีเตียงรองรับสามารถดูแลและบริการประชาชนได้อย่างทั่วถึง โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ 1) ผู้ที่เดินทางมาจากพื้นที่เสี่ยงให้เข้ากักตัว 14 วัน 2) ผู้ป่วยที่ติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่เข้ารับการรักษา ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด มีศูนย์พักคอยในการรองรับผู้ป่วยติดเชื้อ มีบุคลากรทางการแพทย์เข้ามาดูแลทุกสัปดาห์ โดยการประสานทางโทรศัพท์ถึงอาการของผู้ติดเชื้อและผู้ที่ยกตัว ซึ่งทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เตรียมอุปกรณ์ทางการแพทย์ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องวัดอุณหภูมิ เครื่องวัดความดัน และการรายงานอาการต่าง ๆ เพื่อที่จะให้ผู้ป่วยที่อยู่ศูนย์พักคอยรายงานแพทย์ได้อย่างถูกต้อง ถ้าหากเกิดอันตรายก็จะถึงมือแพทย์ได้อย่างรวดเร็ว จึงได้ดำเนินการรวบรวมวัสดุที่มีอยู่นำมา เพื่อดำเนินการช่วยเหลือและป้องกันการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ซึ่งมีผู้ป่วยในจำนวนมาก จึงได้ดำเนินการจัดหาวัสดุที่มีความจำเป็นในการช่วยเหลือและป้องกัน เช่น ชุดป้องกันไวรัส (PPE) หน้ากากเชือก ถุงมือ เจลแอลกอฮอล์ หน้ากากอนามัย และหน้ากากผ้าสำหรับแจกจ่ายให้ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งมีผู้ป่วยในพื้นที่จำนวนมากจึงไม่เพียงพอต่อการให้บริการประชาชน ดังที่ผู้ให้ข้อมูลหลักได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งในการสัมภาษณ์ว่า

“...ในส่วนของศูนย์พักคอยมีการบริการอย่างทั่วถึง แต่ด้านงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ภาครัฐดำเนินการจัดสรรให้น้อย ทำให้ในการช่วยเหลือไม่เพียงพอ ...”

ผู้อำนวยการกองสาธารณสุข ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สัมภาษณ์, 23 กุมภาพันธ์ 2565)

ดังนั้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะหน่วยงานระดับพื้นที่ ซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 ถือเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญมากในสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ที่จะช่วยดูแลสุขภาพประชาชน เป็นหน่วยงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ ใกล้ชิดกับประชาชน ซึ่งสะดวกและรวดเร็วในการเข้าถึง ที่ได้รับคำสั่งในการช่วยเหลือและป้องกันจากราชากรส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดมาดำเนินการในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ได้คำนึงถึงประโยชน์ที่ประชาชนในพื้นที่จะได้รับเป็นหลัก โดยได้ดำเนินการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการช่วยเหลือและป้องกันการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) จากที่กล่าวมาในผลของงานวิจัยข้างต้น พบว่า ได้สำเร็จลุล่วงด้วยอำนาจหน้าที่ 4 ด้าน ได้แก่ 1)ด้านงบประมาณ งบประมาณน้อย ซึ่งในการช่วยเหลือต่าง ๆ ไม่สามารถคาดการณ์และไม่ได้รู้ล่วงหน้าว่าจะมีผู้ติดเชื้อเกิดขึ้นในพื้นที่มากนักน้อยเพียงใด ทำให้การเยียวยาต่อประชาชนไม่เพียงพอ 2)ด้านบุคลากร ซึ่งบุคลากรทางการแพทย์หรือทางสาธารณสุข ไม่ได้มีผู้รับผิดชอบโดยตรง 3)ด้านการติดต่อสื่อสาร ซึ่งทำให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันของบุคลากรทั่วทั้งภายใน ภายนอกขององค์กร และประชาชน 4)ด้านทรัพยากร ดำเนินการจัดหาวัสดุที่ใช้ในการช่วยเหลือและป้องกัน เช่น เจลแอลกอฮอล์ หน้ากากอนามัย และหน้ากากผ้าสำหรับแจกจ่ายให้ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งมีผู้ป่วยในพื้นที่จำนวนมากจึงไม่เพียงพอต่อการให้บริการประชาชน

2) ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหา ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการช่วยเหลือและป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19)

ปัญหา อุปสรรค ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการช่วยเหลือและป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19)

ด้านงบประมาณ ในการช่วยเหลือและป้องกันขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ดำเนินการใช้งบประมาณในการเยียวยาผู้ป่วยที่เสี่ยงติดเชื้อและผู้ติดเชื้อจากเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ซึ่งมีงบประมาณไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในการช่วยเหลือและป้องกันการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19)

ด้านบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์การปกครองท้องถิ่นขนาดเล็ก ภารกิจและหน้าที่รับผิดชอบทางองค์การการบริหารส่วนตำบลไม่มีกองสาธารณสุขโดยตรง จึงขาดบุคลากรที่รับผิดชอบในส่วนของการสาธารณสุข

ด้านทรัพยากร ผู้ป่วยติดเชื้อและผู้ป่วยที่เฝ้าดูอาการโดยกักตัว 14 วัน ทำให้มีผู้ป่วยในพื้นที่จำนวนมาก วัสดุและอุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อการให้บริการประชาชน จึงได้ดำเนินการจัดหาวัสดุที่มีความจำเป็นเพิ่มในการช่วยเหลือและป้องกัน เช่น ชุดป้องกันเชื้อไวรัส (PPE) หน้ากากผ้าเช็ด ถุงมือ เจลแอลกอฮอล์ และหน้ากากอนามัย

แนวทางการแก้ไขปัญหาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการช่วยเหลือและป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19)

ด้านงบประมาณ 1)การจัดสรรงบประมาณให้โครงการที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือและป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) โดยคำนึงถึงความสำคัญเป็นลำดับแรก 2) การใช้งบประมาณจากส่วนอื่นเข้ามาช่วยเหลือ เช่น ดึงงบมาจากหมวดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมาช่วยเหลือเบื้องต้น

ด้านบุคลากร 1)มอบหมายหน้าที่อื่นเพิ่มเติมจากงานประจำ ให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาช่วยเหลือและป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของงาน 2) การประสานไปภาคีเครือข่ายโดยเฉพาะผู้นำชุมชน ที่รู้จักเกิดขึ้นของปัญหา และสามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงจุด เพราะ ประชาชนที่นำโรคติดต่อเข้ามาในพื้นที่มีประวัติเดินทางมาจากพื้นที่เสี่ยงให้ติดต่อเจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรืออาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พร้อมแจ้งประวัติการเดินทางทันที เพื่อรับการตรวจวินิจฉัยตามขั้นตอนต่อไป

ด้านทรัพยากร 1) ประสานไปยัง สสจ. สสอ. รพ.สต. โรงพยาบาล ในการสนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น ชุดป้องกันเชื้อไวรัส (PPE) หน้ากากอนามัย ถุงมือ เจลล้างมือแอลกอฮอล์ เตียงกระดาษ เครื่องวัดอุณหภูมิ เครื่องวัดความดัน เป็นต้น ซึ่งได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดี 2) หน่วยงานเอกชนได้มีส่วนช่วยเหลือในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่มาเพิ่มเติม 3) การเลือกใช้งบประมาณที่มีความชัดเจนด้านระเบียบ และติดปัญหาด้านระเบียบน้อยที่สุด

ตารางแสดงรูปแบบการบริหารจัดการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	บทบาทหน้าที่	รูปแบบการบริหารจัดการ	ปัญหาและอุปสรรค	แนวทางการแก้ไข
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการดำเนินตามมาตรการในพื้นที่ประสานหน่วยงานและภาคีเครือข่ายในการป้องกันและควบคุมโรค เป็นการประสานข้อมูลและการสื่อสารการทำงานระดับพื้นที่ โดยมีการบริหารจัดการและสนับสนุนทรัพยากร เช่น อุปกรณ์ในการดำเนินงานและงบประมาณ เป็นต้น	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับคำสั่งมาจากราชการส่วนกลาง คือ จังหวัด และ อำเภอ โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมโรคระบาดภายในพื้นที่องค์กร จึงมีการแต่งตั้งภาคีเครือข่าย เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพโรงพยาบาลระดับอำเภอ ผู้ใหญ่บ้าน ประธานชุมชน ผู้นำชุมชน เป็นต้น เพื่อมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกับโรคระบาด จึงมีการมอบหมายงานอย่างชัดเจนในการทำงานร่วมกัน	1) ด้านงบประมาณน้อย ซึ่งในการช่วยเหลือต่าง ๆ ไม่สามารถคาดการณ์และไม่สามารถรู้ล่วงหน้าว่าจะมีผู้ติดเชื้อเกิดขึ้นในพื้นที่มากน้อยเพียงใด 2)ด้านบุคลากร ซึ่งบุคลากรทางการแพทย์หรือทางสาธารณสุข ไม่ได้มีโดยตรง 3)ด้านทรัพยากร เช่น ชุดป้องกันไวรัส (PPE) ถุงมือ หน้ากากอนามัย เจลล้างมือแอลกอฮอล์ เป็นต้น	1) ด้านงบประมาณ โดยการคำนึงถึงงบประมาณในการช่วยเหลือและป้องกันเป็นลำดับแรก และใช้งบประมาณจากส่วนอื่นเข้ามาช่วยเหลือ 2)ด้านบุคลากร มอบหมายหน้าที่อื่นเพิ่มเติมจากงานประจำให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถ และ การประสานไปที่ รพ.สต. และการประสานไปภาคีเครือข่าย 3)ด้านทรัพยากร โดยการประสานไปยัง รพ.สต. โรงพยาบาล และ หน่วยงานเอกชน ในการสนับสนุน

อภิปรายผลวิจัย

จากที่กล่าวมาในผลงานวิจัยข้างต้น พบว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น มีรูปแบบการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการช่วยเหลือและป้องกันการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินงานในรูปแบบการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการแก้ไขปัญหาครอบคลุมทุกพื้นที่ได้เป็นอย่างดี ด้วยอำนาจหน้าที่ 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านงบประมาณ 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านทรัพยากร 4) ด้านการติดต่อสื่อสาร ปัญหา อุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการช่วยเหลือและป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) พบว่า 1) งบประมาณยังไม่เพียงพอต่อการช่วยเหลือและเยียวยา 2) วัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันไม่เพียงพอ 3) บุคลากรทางการแพทย์หรือทางสาธารณสุขไม่ได้มีโดยตรง แนวทางการแก้ไขปัญหา พบว่า 1) การใช้งบประมาณจากส่วนอื่นเข้ามาช่วยเหลือ 2) การขอสนับสนุนจากหน่วยงานข้างนอก และ 3) การประสานงานไปที่ รพ.สต. โดยตรงและการประสานงานไปภาคีเครือข่าย

อย่างไรก็ตาม รูปแบบการบริหารจัดการกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในส่วนของการจัดสรรงบประมาณจะคำนึงถึงความจำเป็นที่ต้องใช้งบประมาณก่อน ดังนั้น ในการช่วยเหลือและป้องกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ดำเนินการโดยการใช้งบประมาณในการเยียวยาผู้ที่เสี่ยงและผู้ติดเชื้อจากเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ซึ่งมีงบประมาณไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในการช่วยเหลือและป้องกันการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าการจัดสรรงบประมาณเป็นเรื่องที่สำคัญที่ผู้บริหารต้องเอาใจใส่และดูแลเป็นพิเศษ เนื่องจากงบประมาณเป็นเครื่องมือสำคัญในการสนับสนุนให้การดำเนินงานหรือภารกิจอื่น ๆ ให้สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ด้วยดี นอกจากนี้ การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการช่วยเหลือและป้องกันสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยดูแลและควบคุมให้สถานการณ์ให้ดีขึ้น อาจจะไม่ได้อันตรกิริยาได้ 100% แต่การปฏิบัติตัวตามวิธีการป้องกันโควิด-19 (COVID-19) สำหรับบุคคลที่ต้องออกนอกบ้านบ่อย ๆ แต่ไม่พาตัวเองไปอยู่ในพื้นที่เสี่ยง พื้นที่แออัด หรือสถานที่ที่คนพลุกพล่าน จะมีประสิทธิภาพในการป้องกันเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ได้อย่างแน่นอน และงานวิจัยของ รุ่งทิพา จิตติกร และชมพู พงษ์ (2563 : 489-507) ที่ได้กล่าวว่า ความเข้าใจแนวทางการป้องกันและควบคุมการระบาดของโควิด-19 จากการทำงานแบบมีส่วนร่วมของแต่ละภาคส่วนในพื้นที่จริง โดยบทเรียนที่ได้จากการศึกษา มีประเด็นเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์อย่างมากที่ทำให้เข้าใจกลไกการดำเนินการโดยคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดอ่างทอง เข้าใจศิลปะในการดำเนินการโดยเทศบาลเมืองอ่างทอง เห็นความสำคัญของบทบาทของผู้นำในพื้นที่ และเห็นพลวัตการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ชีวิตของประชาชน อันจะส่งผลให้การพัฒนา นโยบายการควบคุมโรคระบาดในระดับพื้นที่และประเทศดียิ่งขึ้นต่อไป

นอกจากนี้ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขปัญหา ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งมีขนาดเล็ก การกิจและหน้าที่รับผิดชอบไม่มีกองสาธารณสุขโดยตรง จึงขาดบุคลากรที่รับผิดชอบในส่วนนี้ ซึ่งมีแนวทางแก้ไขปัญหา คือ มอบหมายหน้าที่อื่นเพิ่มเติมจากงานประจำ ให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาช่วยเหลือและป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของงาน และการประสานงานไปภาคีเครือข่ายโดยเฉพาะผู้นำชุมชนที่รู้จักเกิดขึ้นของปัญหา และสามารถแก้ไขปัญหได้ตรงจุด เพราะประชาชนที่นำโรคติดต่อเข้ามาในพื้นที่ ที่มีประวัติเดินทางมาจากพื้นที่เสี่ยง ให้ติดต่อเจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรืออาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พร้อมแจ้งประวัติการเดินทางทันที เพื่อรับการตรวจวินิจฉัยตามขั้นตอนต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรี ขอเจริญ (ม.ป.ป : ออนไลน์) ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลสะตอ จังหวัดตราด ที่ทำให้เห็นถึงปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน คือ การขาดแคลนบุคลากรในการปฏิบัติหน้าที่บุคลากรยังขาดความรู้ด้านกฎระเบียบในการปฏิบัติหน้าที่ และเครื่องมืออุปกรณ์มีไม่เพียงพอและไม่ทันสมัย ซึ่งมีแนวทางหรือวิธีการแก้ไขปัญหา คือ เปิดการสรรหาบุคลากรเพิ่ม สร้างจิตสำนึกให้บุคลากรรักองค์กร ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบในปฏิบัติหน้าที่

ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า การดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ได้มีการบริหารจัดการกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเข้มข้น แม้จะขาดบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะทาง งบประมาณที่มีอย่างจำกัด อาศัยการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ แต่ยังสามารถสื่อสารประชาสัมพันธ์ในการช่วยเหลือและป้องกันไปยังประชาชนให้รับมือและการช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็ว เพื่อการช่วยเหลือและป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ให้ประชาชนในพื้นที่รอดพ้นจากการได้รับเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้สร้างความเชื่อมั่นจากประชาชนในการเข้าถึงการช่วยเหลือประชาชนอย่างเต็มที่ และสามารถดำเนินการในรูปแบบการบริหารจัดการได้สำเร็จลุล่วงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการแก้ไขปัญหาครอบคลุมทุกพื้นที่ได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อหลักการทางวิชา รูปแบบการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการช่วยเหลือและป้องกันการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) กรณีศึกษา : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1. ควรมีทัศนคติกับการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดีในองค์กร มีความกระตือรือร้นและเต็มใจกับการทำงาน เพื่อให้มีประสิทธิภาพที่ดีต่อการดำเนินงานตามบทบาท อำนาจหน้าที่ ในการช่วยเหลือและป้องกันการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19)
2. ควรเบิกจ่ายค่าตอบแทนพิเศษให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอื่นที่มีความเสี่ยงต่อการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) เพื่อเพิ่มขวัญกำลังใจให้กับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน
3. ควรมีการพิจารณาตั้งงบประมาณให้เพียงพอและเหมาะสมกับการทำงานแต่ละด้านที่จะต้องดำเนินการ เพื่อช่วยลดปัญหาในการใช้งบประมาณจากส่วนอื่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการวัดความสำเร็จของการบริหารจัดการเพิ่มให้ครอบคลุมทุกด้าน เพื่อศึกษาผลสำเร็จให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ต่อการดำเนินงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความชำนาญเฉพาะด้าน และปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องเป็นหลัก

เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมโรค. (2564). แนวทางปฏิบัติเพื่อการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) หรือโควิด 19 สำหรับ ประชาชนทั่วไปและกลุ่มเสี่ยง. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 22 มกราคม 2565. แหล่งที่มา: https://www.ddc.moph.go.th/viralpneumonia/file/int_protection030164.pdf
- กรมอนามัย. (2563). คู่มือ การดำเนินการระบบปฏิบัติการอนามัยสิ่งแวดล้อม สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2565. แหล่งที่มา: <https://covid19.anamai.moph.go.th/web-37.pdf>
- จักรี ขอเจริญ. (ม.ป.ป.). ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาของค์การบริหารส่วนตำบลสะตอ จังหวัดตราด. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 16 กุมภาพันธ์ 2565. แหล่งที่มา: http://www3.ru.ac.th/mpa-abstract/files/2562_1597.pdf.
- จิราวัฒน์ คงโต. (2558). *การกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่นของจังหวัดปกครองตนเอง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

- พิษณุ เพ็ชรกุล. (2563). บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการนํานโยบายการป้องกันและระงับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปปฏิบัติ กรณีศึกษา : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 28 กุมภาพันธ์ 2565. แหล่งที่มา: http://www3.ru.ac.th//2563_.pdf
- รุ่งทิพา มากอิม ฐิติกร โตโพธิ์ไทย และชมพูนุท โตโพธิ์ไทย. (2563). บทเรียนจากการป้องกันและควบคุมการระบาดของโควิด-19: กรณีศึกษาเทศบาลเมืองอ่างทอง. *วารสารวิจัยระบบสาธารณสุข*. 14 (4), 489-507
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2560). การปกครองส่วนท้องถิ่น. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 27 กุมภาพันธ์ 2565. แหล่งที่มา: <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2560/A/040/1.PDF>.
- โรงพยาบาลน้ำพอง. (2565). สถานการณ์ Covid-19 อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น. *ออนไลน์*. สืบค้น 29 มกราคม 2565. แหล่งที่มา: <http://www.namphong.go.th/>
- วาสนา ยี่รงค์. (ม.ป.ป.). การถ่ายโอนภารกิจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: ความก้าวหน้าและปัญหาอุปสรรคในการถ่ายโอน. *วารสารรัฐประศาสนศาสตร์*. 18 (2), 27-57.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2562). พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 26 มกราคม 2565. แหล่งที่มา: https://www.wangkhoei.go.th/dnm_file/news/959012346_center.pdf.
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น. (2564). ประกาศจังหวัดขอนแก่น เรื่อง มาตรการ การเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) : จังหวัดขอนแก่น. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม 2565. แหล่งที่มา: <http://www.khonkaen.go.th/khonkaen6/COVID19-62.pdf>.
- เอกกร มีสุข, วิทยาธร ท่อแก้ว และ กานต์ บุญศิริ. (2563). รูปแบบการสื่อสารผลการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาท้องถิ่นด้วยเพชฌัญของเทศบาลตำบลเขานินพื้นที่อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น*. 4 (3), 60-78.